

НАЧАЛО / БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРИЯ

"Риск монитор": България действа като старомоден европейски "отличник"

Европа пак е под ударите на кризата: акциите на борсите се сригат, еврото поевтинява, заговори се за "мека рецесия". Има ли България стратегия за действие в случай на тежък европейски катаклизъм или разпад?

Георги Папакочев разговаря със Стефан Попов, изпълнителен директор на неправителствения институт за публични политики „Риск монитор“ в София.

Може би е време да погледнем на трусовете като на предупреждение за предстоящ катаклизъм в еврозоната и в целия ЕС. Предсказуеми ли са подобни драматични развития и не трябва ли вече да се мисли за ограничаване на възможните бъдещи поражения?

Въпросът има две страни, уточнява Стефан Попов. Възможно е Германия и Франция да успеят да спасят Гърция и някакси да намерят решение на този частичен проблем. Но ако само още една страна, подобно на Гърция, закъса по сходен начин, подобна криза не би могла да бъде овладяна не само от Германия и Франция, но дори и от повече европейски държави. При това положение еврозоната е изправена пред неизбежен провал.

Предупредителен знак

Нещо по принцип не е наред

Втората страна на въпроса е какви са по-далечните последици от сегашната криза. На проблемите с гръцкия дълг трябва да се гледа като на ясен сигнал, че в ЕС нещо по принцип не е наред. Дори да се преодолеят временните проблеми с общата валута и тя бъде спасена по някакъв начин – дали в сегашната ѝ форма или с отделянето на зони с различни валути – изникват нови въпроси. Най-сериозният от тях е стремежът на Брюксел, на централните европейски институции да форсират възникването на някаква федерална рамка на ЕС, посочва изпълнителният директор на „Риск монитор“.

При евентуален разпад на ЕС центробежните сили неизбежно биха тласнали не само България, но и други страни от балканския регион в някаква друга спасителна орбита. Около кого би започнала да гравитира страната след подобно развитие – Русия, Турция, а все пак може би около Германия?

Належаща необходимост

Нито стратегия, нито идея за политики

Не очаквам, че подобна тежка геополитическа дилема ще се появи и не вярвам България да изпадне в обятията на някоя по-голяма сила, като Русия, например, казва Стефан Попов. Според него подобни дилеми могат да бъдат предотвратени с по-гъвкаво поведение на някои основни европейски лидери, които биха могли да се заслушат внимателно в разумната страна на британския скептицизъм, например. Просто да разберат защо една Великобритания толкова внимателно и предпазливо гледа на интеграционни оферти от типа на еврото, да речем. Да прекратят за малко или само да позабавят темповете на сегашната интеграция, преосмисляйки стореното през последните 10 години и възприемайки позициите, от които на ЕС да се гледа по-скоро като на своеобразен „агрегат“ от международни договори, отколкото като на проект за федерация. При такава възможност ЕС би придобил много по-широка гъвкавост, при която на съответните нива – икономически, политически, административни и други – България ще има различни отношения с основните страни.

Старомодният "отличник"

И все пак има ли България някаква стратегия за действие в случай на тежък европейски катаклизъм или дори разпад? Според изпълнителния директор на "Риск монитор" България няма абсолютно никаква идея, липсва ѝ не само стратегия, а дори и мисъл на отговорно политическо равнище за това какво би могло да се случи с ЕС и къде отива страната тогава! А това е просто трагично, признава Стефан Попов. Цял свят разсъждава по този въпрос, ние – не. Онази част от правителството, която е най-силно свързана с ЕС, а това в момента са финансите, действа по един „отличнически“ старомоден начин. Просто гледа инфлацията да е ниска, да поддържа незначителен бюджетен дефицит, без да разбира, обаче, какви са дългосрочните последствия от това да няма никакъв икономически растеж. Изпълняват сегашната си политика като по учебник или по инструкция, но как изобщо страната би реагирала на някакви бъдещи трусове в ЕС, това е нещо, за което в правителството липсва каквато и да е артикулирана не само стратегия, но и идея за политики, казва Стефан Попов.

От доклад на доклад

До следващия доклад...

ЕС и България са свързани чрез Механизма за наблюдение в областите правосъдие и вътрешен ред и страната се опитва, подобно на старателен отличник, да изпълнява буква по буква предписанията на ЕК. Държавата, естествено, не може да изпълни никакви други

предписания, освен моментни, тъй като в докладите става въпрос за генерална критика на състоянието на правосъдието и вътрешния ред. А там, както е известно, сериозно помръдване няма. Онова, което сега България прави, е не политика, а по-скоро опит да флиртува с централните структури в Брюксел така, че следващият доклад да бъде малко по-благоприятен за нея, казва Попов.

Оттам нататък в широката българо-европейска сфера за правителството по-важни стават някакви други неща, като брандиране името на лютеницата и на ракията, например, а не сериозната политика, чрез която страната би следвало да се намества в това широко пространство спрямо останалите играчи по някакъв благоприятен за себе си начин. Такава политика просто липсва. Съществуват един бюрократичен документооборот и цифри, които се въртят, но за политика, както и за отговор на въпроса какво правим ние в ЕС като автономен субект, идея засега просто няма, констатира изпълнителният директор на неправителствения институт за обществени политики „Риск монитор“ Стефан Попов.

Автор: Г. Папакочев, Редактор: Е. Лилев

Дата 10.03.2012
